2×2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *2×2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16056

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

2x2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i (Revize Formu), bireylerin akademik ba?ar? ba?lam?nda benimsedikleri motivasyonel hedefleri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? ve Türkçe'ye uyarlanm?? bir ölçektir. Ölçek, dört temel alt boyut çerçevesinde, yakla?ma ve kaç?nma motivasyonlar?n? ö?renme ve performans hedefleriyle birle?tirerek 2x2 Ba?ar? Yönelimleri Modeli'ni de?erlendirir. 12 maddeden olu?an bu revize formun geçerlik ve güvenirlik çal??malar? Serhat Arslan ve A. Ak?n taraf?ndan yap?lm??t?r (2015).

Anahtar Kelimeler

Ba?ar? Yönelimleri, 2x2 Model, Ö?renme Yönelimi, Performans Yönelimi, Do?rulay?c? Faktör Analizi, ?ç Tutarl?l?k, Adaptasyon.

Yazarlar

Serhat Arslan, A. Ak?n.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin ba?ar? hedeflerine yönelik motivasyonel yönelimlerini, dört farkl? kategori alt?nda (ö?renme-yakla?ma, ö?renme-kaç?nma, performans-yakla?ma ve performans-kaç?nma) kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu revize form, literatürdeki 2x2 ba?ar? yönelimleri çerçevesine uygun olarak, özellikle e?itim ve psikoloji alanlar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, ö?rencilerin bir görevi tamamlama, ustal?k kazanma veya akranlar?na göre üstünlük sa?lama gibi hedeflere ne ölçüde yakla?t???n? veya ba?ar?s?zl??? ne ölçüde kaç?nd???n? belirlemeye yard?mc? olur. Bu sayede, motivasyonel profillerin akademik sonuçlar ve psikolojik iyi olu? üzerindeki etkileri incelenebilir.

Yap?

2x2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i, psikolojideki motivasyon teorilerinden türetilen dört faktörlü bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, hedefin tan?m? (ö?renme/ustal?k odakl? vs. performans/ego odakl?) ve hedefin de?erli?i (yakla?ma vs. kaç?nma) olmak üzere iki temel boyutu birle?tirir.

Ölçek, toplam 12 madde ile a?a??daki dört alt boyutu de?erlendirmektedir:

Ö?renme-Yakla?ma Yönelimi (Learning-Approach): Bireyin bir görevi tam olarak anlama, ustal?k kazanma ve yetkinli?ini art?rma hedefine yönelmesini ifade eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ö?renme-Kaç?nma Yönelimi (Learning-Avoidance): Bireyin bir görevi yanl?? anlama, ustal?kta ba?ar?s?z olma veya tam olarak ö?renememe durumundan kaç?nma hedefini ifade eder.
Performans-Yakla?ma Yönelimi (Performance-Approach): Bireyin akranlar?na göre daha iyi performans gösterme, yetkinli?ini kan?tlama ve olumlu de?erlendirmeler alma hedefine yönelmesini ifade eder.
Performans-Kaç?nma Yönelimi (Performance-Avoidance): Bireyin akranlar?ndan daha kötü performans göstermeme, yetersiz görünmeme veya olumsuz de?erlendirmelerden kaç?nma hedefini ifade eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Türk örnekleminde Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Analizler sonucunda, 12 maddeden olu?an dört boyutlu yap?n?n (ö?renme-yakla?ma, ö?renme-kaç?nma, performans-yakla?ma ve performans-kaç?nma yönelimi) iyi bir uyum sergiledi?i tespit edilmi?tir.

Elde edilen uyum indeksleri, teorik dört faktörlü modelin ampirik verilerle tutarl? oldu?unu göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in ba?ar? yönelimlerinin 2x2 yap?s?n? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, alt boyutlar?n iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak belirlenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda elde edilen katsay?lar, alt boyutlar için kabul edilebilir s?n?rlar içinde yer almaktad?r.

Alt boyutlara ait iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir:

Ö?renme-Yakla?ma Yönelimi: .72
Ö?renme-Kaç?nma Yönelimi: .68
Performans-Yakla?ma Yönelimi: .62
Performans-Kaç?nma Yönelimi: .69

Ayr?ca, ölçe?in düzeltilmi? madde toplam korelasyon katsay?lar?n?n .50 ile .70 aras?nda s?ralanmas?, maddelerin ilgili olduklar? alt boyutlar? ölçmede yeterli düzeyde tutarl?l?k gösterdi?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla gerçekle?tirilen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), dört boyutlu modelin verilerle uyumunu desteklemi?tir. Elde edilen uyum istatistikleri, modelin

ARABPSYCHOLOGY.COM

mükemmel veya iyi uyum gösterdi?ini kan?tlamaktad?r.

DFA sonuçlar?na ili?kin detayl? uyum indeksleri ?unlard?r:

Ki-Kare de?eri (x^2): 172.08
Serbestlik Derecesi (sd): 48
Yakla??k Hata Karekök Ortalamas? (RMSEA): .076
Normlanmam?? Uyum ?ndeksi (NNFI): .97
Normlanm?? Uyum ?ndeksi (NFI): .98
Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi (CFI): .98
Art?ml? Uyum ?ndeksi (IFI): .98
Göreceli Uyum ?ndeksi (RFI): .96
?yilik Uyum ?ndeksi (GFI): .94
Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kal?nt? (SRMR): .048

Ölçüm Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) ve Revize Form

Format: 12 madde, 4 alt boyutlu yap?.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Akademik ba?lamda kullan?lmaktad?r).

Ya? Grubu: Ara?t?rman?n yap?ld??? ba?lama ba?l? olarak genellikle ergenlik dönemi ve sonras? (üniversite ö?rencileri) için uygundur.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal uyarlama çal??mas? Sakarya Üniversitesi E?itim Dergisi'nde yay?nlanm??t?r, bu da popülasyonun muhtemelen üniversite ö?rencileri oldu?unu göstermektedir.

Test Metodolojisi: Bireyin maddelere kat?l?m derecesini belirleyen 5'li Likert derecelendirme sistemi kullan?lmaktad?r (1=kesinlikle kat?lm?yorum - 5=kesinlikle kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Akademik Motivasyon, Ba?ar? Hedefleri, Ö?renme Motivasyonu, Likert Ölçe?i, Psikometrik Özellikler, Revize Form, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?leti?im E-posta Adresleri: serhatarslan@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi (Yay?n referans?ndan ç?kar?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Kullan?m için izin ve ücret bilgisi net olarak belirtilmemi?tir. Sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2015 (Referans makalenin yay?n y?l?).

Ek Bilgi: Orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir. The original PDF can be downloaded here: 22-basari-yonelimleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Arslan, S. ve Ak?n, A. (2015). 2x2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i (Revize Formu):geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Sakarya University Journal of Education*, *5*(1), 7-15.

Makale Linki: suje.sakarya.edu.tr

2x2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 12 madde ve 4 alt boyuttan olu?maktad?r.

Ö?renme-Yakla?ma Yönelimi (3 madde): Derste anlat?lan konular? tamamen ö?renmeyi amaçlar?m.
Ö?renme-Kaç?nma Yönelimi (3 madde): Derste anlat?lan konular? tamamen ö?renmeyi amaçlar?m.
Performans-Yakla?ma Yönelimi (3 madde): S?n?f?mdaki ö?rencilere göre daha iyi performans göstermeyi amaçlar?m.
Performans-Kaç?nma Yönelimi (3 madde): Di?er ö?rencilerden daha kötü performans göstermemeyi amaçlar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM